

Asia: VN/34692/2024

Lausuntopyyntö toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

-

Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

-

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

-

Muu lausuntopalaute:

Salon kaupungin lausunto:

Hallituksen esityksessä painotetaan velvollisuutta ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi ja toimeentulotuen perusosan alentamisen mahdollisuuksia laajennetaan. Työvoimaviranomaisen näkökulmasta tulee ensisijaisesti huolehtia riittävästä sosiaali-, terveys-, päihde-, mielenterveys- ja kuntoutuspalveluista, jotta toimeentulotuen saajien oikeudet palveluihin turvataan. Usein heikossa työmarkkinatilanteessa olevilla työnhakijoilla on muita palvelutarpeita kuin työvoimaviranomainen

voi tarjota. Näistä palveluista vastaavat tällä hetkellä hyvinvointialueet, jotka ovat karsineet merkittävästi juuri tälle kohderyhmälle suunnattuja palveluita. Pelkkä työnhakijuuteen ohjaaminen ei riitä nostamaan kohderyhmän työkykyä, vaan tarjolla on oltava myös muuta palvelua.

Uudistuksessa on ongelmallista myös sairauspäivärahalla olevien työttömien velvoittaminen työnhakijoiksi. He eivät ole lääkärin lausuntojen perusteella työkykyisiä, mutta uudistuksessa heidät veloitettaisiin työnhakuun. Tämä tulee vaatimaan työvoimaviranomaiselta merkittäviä lisäresursseja tehtävien hoitamiseen ja se voi myös nostaa kunnan työttömyysturvamaksuja. Uudistuksen hallinnollisten henkilötyövuosien määrä on arvioitu suureksi myös Kelan osalta, jonne sanotaan olevan tarve jopa 100 henkilötyövuoden lisäämiseen uudistuksen toteutuessa. Uudistus ei siis kevennä tai poista hallinnollista työtä, vaan lisää sitä.

Esitykseen sisältyy kuntien rahoitusosuuden nosto sataan prosenttiin 18–24 -vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta. Esitys ei ole kannatettava, ja se siirtää kunnille vastuuta usein työvoiman ulkopuolella olevasta kohderyhmästä, jonka ensisijaisiin palveluihin kunnilla ei ole vaikutusvaltaa tai keinoja. Rahoitusvastuun tulee olla siellä, missä voidaan aidosti vaikuttaa kyseisen ikäryhmän tarvitsemiin palveluihin. Kyseisen kohderyhmän palvelut ovat lakisääteisesti jo riippuvaisia hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloukselta. Esimerkkejä siitä, että nuorten on vaikea päästä mielenterveys- ja päihdepalveluiden piiriin tai sosiaalipalveluihin, saadaan jatkuvasti. Nuorisotyö tai työllisyyspalvelut eivät ole ensisijaisia palvelukanavia tälle kohderyhmälle.

Karnisto-Toivonen Saija
Salon kaupunki - Kaupunginhallitus